

zaterdag 09 mei 2009

Witte woede om opvangtekort

2.200 personeelsleden te weinig in gehandicaptenzorg

Al 0 reacties | reageer zelf

Een plaats voor veertig gegadigden? Het personeel van de gehandicaptensector pikt het niet meer. Bart Dewaele
© Bart Dewaele

BRUSSEL - Groeiende wachtlijsten en personeelskrapte drijven mensen die in de gehandicaptensector werken tot wanhoop. Ze betoogden in Brussel.

Van onze redactrice

'We hebben op dit moment één openstaande plaats in ons centrum, door een sterfgeval is er een plaats vrijgekomen. Voor die ene plaats hebben zich al veertig mensen aangemeld. Hoe kunnen we uit die veertig nu eentje kiezen dat het dringendst is? Dat is toch absurd.' Eddy Coenen is directeur van de vzw Berkenhof in Leopoldsborg. Hij betoogde gisteren met enkele collega's in Brussel mee om meer middelen en meer personeel voor de gehandicaptenzorg te eisen. 'We vangen zo'n vijftig volwassen gehandicapten op. Eigenlijk komen we daarvoor zes voltijdse werknemers te kort; zowel therapeuten als begeleiders of administratief personeel.' De bewoners van Berkenhof voelen die krapte. 'We zouden graag wekelijks met hen gaan paardrijden, omdat het een ideale activiteit is voor die mensen. Omdat er te weinig begeleiders zijn, moeten ze beurtelings gaan. Een keer om de vier weken kunnen onze bewoners paardrijden.' Berkenhof moet het ook doen met één voltijdse therapeut. 'Veel te weinig voor ons cliënteel. Het verzwakt de kwaliteit die we kunnen aanbieden aanzienlijk.'

Aan de Albert II-laan, net voor de gebouwen van de Vlaamse Overheid, lagen dit soort verhalen gistermiddag voor het grijpen. Ongeveer 3.000 mensen verzamelden er in de voormiddag om te betogen voor meer middelen voor de opvang en begeleiding van mensen met een handicap. Ook de opvoedster van het centrum van de Broeders van Liefde in De Pinte laken het tekort aan personeel. 'Een dag op de twee werken we met een minimumbezetting. Dat wil zeggen dat er één begeleider is voor onze bewoners. Op zulke dagen ben je alleen bezig met de basisbehoeften van de bewoners. Activiteiten - zeker buitenshuis - zitten er niet in. Dat knaagt. Je motivatie en je draagkracht boeten daarbij in', zeggen opvoedsters Els Huysman en Barbara Terryn.

Het is al twintig jaar geleden dat heel de sector nog eens samen betoogd heeft. Met de betoging willen de manifestanten een duidelijk statement maken. Ze hekelen de ellenlange wachtlijsten en het personeelstekort in de sector die maakt dat de kwaliteit van de opvang of de begeleiding van gehandicapten almaar achteruit gaat. In de sector zijn er 2.200 voltijdse personeelsleden te kort, zeggen de vakbonden.

Ondanks de belofte aan het begin van deze bestuursperiode van de Vlaamse regering om alle wachtlijsten weg te werken, is het aantal mensen op een wachtlijst de jongste vijf jaar bijna verdubbeld. In 2008 wachtten 15.000 personen met een handicap op een plaats in een instelling of een persoonlijk assistentiebudget (PAB). 10.000 daarvan zeggen dringend op zoek te zijn naar voorzieningen. In 2003 waren dat er nog 'maar' 8.900 waarvan 5.700 dringend.

Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH), de administratie van de Vlaamse regering die vroeger bekend stond als het Vlaams Fonds, bevestigt de cijfers. 'Toch is de regering haar beloften de voorbije regeerperiode nagekomen', zegt Luc Dewilde van het VAPH. Er zijn sinds 2002 meer dan 6.000 plaatsen bijgekomen. 'Dat was wat we gevraagd hebben, maar het probleem is dat de wachtlijsten sterker aangegroeid zijn dan we voorspeld hadden. Daar zijn verschillende redenen voor. De levensverwachting die stijgt bij gehandicapten is een belangrijke oorzaak, maar ook het begrip 'personen met een handicap' is breder geworden. Steeds meer chronisch zieken of autisten, bijvoorbeeld, komen nu ook bij onze voorzieningen aankloppen.'

'Uit onze meerjarenanalyse blijkt dat niet iedereen die op een wachtlijst staat, dringend nood heeft aan opvang of begeleiding. 41 procent van die mensen zitten in een of andere vorm van zorg binnen het VAPH', zegt Dewilde. '13 procent zit zelfs in de juiste zorgvorm, maar wil liever in een andere regio - dicht bij huis - geholpen worden. Niet iedereen heeft dringend een plaatsje nodig. Mensen die zich inschrijven op een wachtlijst kennen zichzelf een code toe die wijst op hoe dringend ze hulp nodig hebben. Dat is dus een subjectieve codering. Volgens onze cijfers zijn er 1.200 knelpuntdossiers. Dat zijn de hele dringende gevallen voor wie echt snel ingegrepen moet worden.'

Het VAPH voorspelt dat in de komende tien jaar nog meer mensen op wachtlijsten zullen terechtkomen. Dat de budgetten van de Vlaamse regering de komende regeerperiode aanzienlijk moeten stijgen, daar zijn zowel de vakbonden van de gehandicaptensector als het VAPH het over eens.

VALERIE DROEVEN